

de egenheter, som utgöra grunden för dess nationella sjelfständighet, dess folkliga character, uttrycka den renaste, mest sedligt förädlade menflighet. En Landslag måste allt derföre vara ett uttryck af det högsta allmänna rätta, så modifierad, som det med landets egna beskaffenhet och med dess inbyggares individualitet, från ålders, tagit ett sammanjemnat fadt stic.

Men hvar söka bestämningen af det rätta, utan inom det forskningsområde, som syftar att finna grunden för allt wetande? En Philosophi, som icke inskränkt sin blick med afseende på små, empiriska fördelar, utan som djupsinligt, fritt och allomfattande uppskådare till den ewiga idén för människolagtet, dess förhållanden och dess mål, måste alltså vara den ledande genius, som skall söka, om Lagens bud, till sitt innersta syfte, är fullgittigt, eller om det, alla temporella och locala begränsningar borttänkta, är sådant, att den rena intelligensen måste erkänna det förtjent att gälla såsom allmän lag.

Desa temporella och locala begränsningar åter, äro följder af hvarje särskild Nations bosättning i ett så eller så beskaffadt land, och dess oförda, stilla fortgående utbildning der, med anledning af dess uppledda lycka eller missöden. Dessa åter målas af Historien, som derunder klarast tillkännagifwer hurudan nationens character sig uppenbarat och hvad godt i den finnes, som än mera bär utvecklas, och hvad ondt i den finnes, som förtjenar att motarbetas och undertryckas. Om alltså under Lagstiftningen Philosophien alltid måste stå uppmärksam, för att anmärka: detta är rätt för alla, så måste Historien stå wid dess sida, erinrande: men detta rätta fordrar för detta folket den formen. Ty i allmänhet är det Rätt, hvarigenom hvar ting är och kan blifwa, hvad det efter sin natur bde vara.

§ trots af faran att blifwa räknade till den historiska scholan, måste wi dock, emedan det endast är den verkliga sanna åsigt, erinra huru hela människolagtet lif, liksom människoindividualens, består i ett gradvis öfvergående utur ett tillstånd in i ett annat, och att endast det är bestående, sjelfständigt och följdelikt, som slutar sig till ett föregående, åsom en utwidgning och modification af det samma, eller som en rikare, fullständigare framblomstring, af det inom hvarje folk oför-

änderligen lefwande, och detta särskildt egendomligen utmärkande, eller dess nationalitet. Denna, hvarje folks grundcharacter, uppenbarar sig genom språket, Regeringsfättet och de allmänna bruket och sedvänjorna, hvilka, så snart folket uppnår den första graden af reflecterande kultur, taga bestämd form i de skrifna Lagarne.

De jemnt fortgående utbildningsstudierne uttrycka sig åter åfwen i Språket, Regeringsfättet och Lagarne, hvilka också ömsesidigt inverka på hvarandra. Ett i alla, inbördes analogt, characteristiskt element, är den fasta, oföränderliga rot, som förefig i allmera rift stiftande formbildningar. Så tala, t. ex. wi Swenskar ännu i detta nittonde sekel, till grunden samma språk, som wid vår nations första sjelfständiga framträdande på Italiens stådeplats, ehuru med mycket olika ordbyggningar och construeringsfätt. Och likaså förhåller det sig med Regeringsfättet och Lagarne. Det fira i dem, liksom i språket, antyder påtagligen för den djupt inträngande betraktaren, att de ursprungligen tillhört ett fritt, kraftigt, lefnadskraftigt, wettigt, wärdigt, tappert men fattigt, girigt, afundsjukt och lätt excentricerat men till grunden trögt och söga industriöst folk. Dessa egenskaper, såsom fina tillhörigheter, har vår nation också, Häfderna igenom, uppenbarat, ehuru allt fort under tiderna på flera faldiga fätt modifierade, efter som att den vidare framskridit i odling och med andra folkslag kommit i förhållanden.

Desa olika modificationer af nationalcharacteren hafwa afspeglat sig i språket och Regeringsfättet, hvilka också derföre, under hvarje tidehvarf, antagit en något förändrad gestalt, den der gjort wisa förändringar af lagarne nödwändiga. Derföre heter det åfwen, i sanctionen af 1734 års Lag, att hufwudsakliga ändamålet med det då fullständade werket war, "att sätta Lagen på tydlig och bruklig Swenska, therwid utesluta hvad icke mera war i bruk, eller genom antagen god sedwana blifwit förändradt, och i stället införas hvad genom lagstadgar och Riksdagsbestuter kunna blifwa påbudt." —

Härmed är också fullständigt och bestämt antydt, hvad med en förändrad Lagredaction bde afsedt, liksom åfwen hvad den förändret. Språket har neml. under tiden, som, sedan 1734 försluttit, på mångfaldigt fätt omskiftat; Regerings-

sättet undergått en och annan ombyttighet och mera constitutionellt bestämt sig och, såsom en följd deraf, hafva en stor mängd partiella författningar, till en del af ändrade yttre förhållanden för anledda, upphäft, inskränkt eller utvidgat Lagens kategoriska bud. Dock kan man i alla fall förlikna Lagen wid en alltfört bestående grönskande häck, som Wårdarens hand blott tid efter annan, i olika former och riktningar, utdragit, klippt eller låtit waxa.

En hufvudsaklig fordran, hos den, som grundligt vill granska det nya lagsförslaget, är alltså att han må göra sig på det nogaste bekant, icke blott med den senaste Lag-Redactionen af 1734, utan äfwen med de äldre af 1608, af 1442 o. s. w. ända upp till de äldsta Landskaps-Lagarne, och i demnoga efterse, bemärka och ömtåligt värda, hvad dessa framställa såsom utgörande det nationella lifwets elementariskt bestående kärna. Ty genom detta är det, som wi äro just detta Swenska folk och icke något annat. Och så länge wi anse för en tycka att vara detta, måste wi se till att bibehålla de former, hvilka passa oss, och icke bortbyra dem med andra fremmande, de der, om också i wisa afseenden kanhända bättre, dock för oss icke är to tjenliga, emedan de icke äro våra.

Med detta är dock icke meningen, att afstyrfva all öfwerblif till och jemnsförande med andra länders och folkslags Lagstiftningar. Twärtom, så mycket mindre, som äfwen de äldre Redactionerne nog röja att de män, som utfört dem, icke varit obekanta med andra, då för handen warande, förnämligast med den canoniska Lagen och med den Romerska Corpus juris. Men dessa utländska Laggar böra, enligt hvad wi tro, mera begagnas till upplysning, anwising, warning och rättelse än till efterbildning.

Ty lika så litet wi skulle kunna, utan att uppoffra hela vår nationalcharacter, vår Swenshet, bortläggga vårt språk, för att i stället tala Latin, Franska, Tyska, o. s. w., lika så litet kunna wi, utan de mest förderliga följder, tillägna oss en Romersk, Fransk, Tysk, eller hwilken annan som helst, fremmande Lag.

Detta är också icke att befara, då wi ännu allt hitintills bibehållit den skatbara förmånen, att som det ypperligen heter, i det till uttryck och innehåll måsterliga sbretalet till 1734 års Lagbok: "att på

samma sätt, som Svea och Gidtha Män när till the nåden af Gud, att intill thenna dagen bibehålla, bebo och bygga thet Land, som theras Stamfäder i förstone intagit, sig tillagnat och uppodlat; the likaledes ifrån the tidernas intill thenna, bibehållit urminnes häfden af then alla fria ländertillhörande rättigheten, att ej låta påtruga sig någon ny Lag, innan den först af Inbyggarna är worden skärskadad och antagen, hwilken öfwerhetens höga embete sedan tillkommer allmänneliga att påbiuda samt till rättelse och efterlesnad hwar och en att förpligta: them frommom till skydd och them wrångwisom till spått."

Recension.

Chinesiska Rikets Kejsare-Historia, uti kort Sammandrag från Werldens begynnelse, till närwarande Tid. Författad af J. E. Ringström. Efter Författarens ödd öfwersedd, tillskad och försedd med ett Bihang om Chinesiska Litteraturen. Stockholm, hos Carlson, 10. 131 sid. 8:o.

En Chinesisk Historia, såsom originalwerk, af en Swensk utarbetad, är wiserligen ett litterärt phenomenon, det så af våra landsmän wäntat sig att få se anmäldt. Det hör också, till sitt uppbof, egentligen icke inom vår tid, utan härleder sig från en redan afliden lär, som sökte sin tröst för de wisdrigheter och det betryck, som drabbade hans gamla dagar i samlandet af resultatene utaf de forflingningar och studier, med hwilka han sysselsatte sin ungdom. Och till återwäckande och betryggande af hans minne, har en af stadens Boktryckare, Hr Secreteraren Carlson, på ett berömligt sätt, anwändt både flit och kostnad på utgifningen, icke blott af detta utan äfwen af ett och annat öland Ringströms posthuma skrifter. I utgifwarens sbretal meddelas också några notiser om den år 1819 af lidne författaren J. E. Ringströms temligen obemärkt förslutna lefnadsomständigheter.

Utom detta utgifwarens sbretal, och ett kort af författaren, innehåller närwarande bok en Inledning, i hwilken författaren framställer sina

gissningar om Chinesiska folkets ursprung och det han förmodar omedelbarligen leda sig från Adams son Kain. Sjelfwa Historien, den han bärjar, med några korta underrättelser om landets och statens beskaffenhet, indelar han i sex tidehwarf, samt för- täljer, efter angifwelsen af de olika Regenterna, de olika bden och wärf, som utmärka hwarje sär- skild Regent af de tjugetwa Kejsar-Familjerne. Bes- räkningen af dessa Litter och Familjer bärjar han dock först med sjerde tidehwarfwet, då Chinesiska Historien blir wiß och tillförlitlig. De trenne föres- gående tidehwarfwen angifwer han åter såsom me- ra mytiska än rent historiska. Om Kejsar Kiens- Lang och dennes fader, är författaren i sina un- derrättelser fullständigast. Deremot omtalas blott med några ord den nuwarande, sedan år 1799 re- gerande Kejsaren Kia-King.

I Tillägget om Chinesiska Litteraturen, meddelas underrättelser om det sätt, på hvilket den af inhemska lärde indelas; om arten af des- ras poesi och utvecklingsgången och hufwudsatser- na af Chinesiska filosofien. Om de praktiska we- tenskapernas lik äro notiserne mera flygtiga. I sållet gifwes en något detaljerande förteckning öf- wer de Chinesiska författare, af hwilkas arbeten nå- gra öfversättningur finnas på europeiska språk.

Till slut förefinner en Tabell öfwer Chi- nesiska Tideräkningen och en uppgift på de fallor ur hwilka förf. hemtat sin kännedom om Chi- nesiska Kejsaredmetens bden.

M u s t i k.

Blomstrens ödd.

I wackra, små blommor i sommarens park,
 Ak! snart edert sista det gåller!
 Ly till eder kommer en förbedeman stark
 Och neder till marken er fäller,
 Han kommer och hemtar hwart endaste strå.
 Ej solhusets glans mer skall fågna er då,
 Ej fjärlens nick, der på fältet han krypar,
 Ej morgonens dagg och sephirernas lysar.

När wåren er kallade fram uti nord,
 Eitt guld i er blomsterkalk lade,
 Säg, minnes I dessa prophetiska ord,

Hans rosenkläppar då sade?

Ert lif ware njutningsfullt, herrligt men fort,
 När wåren förswunnit och sommarn flytt bort
 Och höstwinden bärjar att swalla,
 Då skolen I flupa för förbdaren alla.

Ly tidens Herodes, den herrskande Gud,
 Som leswer att endast förwärfwa,
 Har aktat att utgå det wäldiga bud,
 Att samtliga eder förderfwa.
 När lian er fördat, fördrar han lof
 Att hela sitt förbenta, lysande hof,
 Att i edert sterbhus spatsera
 Och på edra tuswor dinera.

Först skolen I stå såsom lif i tre dar
 På ången i upprestastackar,
 Sen kommer en likwagn, som bort med er far
 Och in i en graf eder packar.
 Förförelsens objur der fråta er opp,
 Så slutas ert korta, förswinnande lopp,
 Ly nyttan, hwars wälde här thronar
 Ej en gång det stönaste stonar.

En Skål.

Här i naturens och wänskapens tjell
 Ware oss helsad, du hielte för dagen!
 Skål för din lycka och mångsaldigt HELL
 För din brud, för de hulda behagen!
 Skål för den wän, hwars hjerta och hand
 Dig warmt och förtroligt och innerligt följer.
 Skål för den ömma, det ewiga band,
 Som med rosor och mirt dig föryngrande höljer!
 Skål för stunden, för framtidens mål!
 Skål för det flydda, den kommande tiden!
 Minnets, det aldrig öbendes, skål,
 Och en skål för hoppet, som längtar till fridan!
 Leswe du säll, ett stödjande tråd
 För den ros, som du skyddar så gerna.
 Gläd dig i minnet, i hoppet dig gläd!
 Du är wandraren, hon är din stjerne.

o — f — r.

Stockholm,
 Almens & Granbergs Tryckeri.

Onsdagen den 20 Juni 1827.

Correspondens Nyhet.

Köpenhamn. En härvarande Bokhandlare är sinnad att till nästa års början utgifwa en Skandinavisk Nytaarsgave eller poetisk Kalendar, som enligt planen, skall komma att inneslida witterhetsstycken af de tre Nordiska rikenas: Danmark, Sveriges och Norskes Författare, i hwaraderas språk. Till flere Swenskar lärere redan anmodan om meddelandet af bidrag hafwa afgått. — Wi kunna intet annat än med warmt intresse emotse werkställandet af detta förslag, då wi hoppas att det wäl skulle kunna inleda en närmare förening de trenne systrorikenas litteraturer emellan och en ömsesidig närmare bekantskap om dem. Äfwen i det afseendet gläder oss detta sbretag, att det skulle komma att wisa oss huru — som den, enligt hwad bekant är, sjelf kallar sig — den höjmodige Norske helte-nationens egna nationalspråk ser ut, och i hwad mån det särskiljer sig från Dansk. Att ej omtala det angenäma att få gbra någon slags bekantskap med de skönne Ånder fra Norske. Wi hoppas neml. att dese, af harm öfwer att icke ännu bära "röd och hwit" uniform, icke skola försmå att ställa sig wid sidan af de "blå och gula" Swenskarne. Om icke för annat, kan det ju vara artigt blott för att, med Norske selwständighet og kraft, öfwerglänsa dem.

Slutmärkningur wid det ytterligare, i Conversations-Bladet N:o 39—41, in förda förswar för Linköpings Consistorium.

Det första, så snart man hemför denna Conversations-Bladets uppsats med den äldre, som

faller i ögonen, är den förändrade tonen, som förswararen antagit. Den förra skriften hade alltigenom den från en, (åtminstone inbillad) öfkomlig höjd, föraktansfullt nedblickande själfbröndjelsens och vissa lugn; denna sednare åter framträder med den fränkta stolthetens och förargelsens ditvrambiska häftighet. Wi lemna derhån — så intressant undersökningen derom än kunde blifwa — all forskning, hwad som wället denna förändring: antingen den härrör från den opåräknade tillfälligheten, att på en gång, twänne af Linköpings Consistorii myndighets-åtgärder, å högre ort, blifwit ogillade; eller den blott må betraktas som ett nytt erfarenhetsbevis för den gamla satsen: tempora mutantur et nos mutamur in illis.

Smellertid wäl förswararen, denna gången icke hafwa "Kongl. Maj:ts dom i något mål ansedd såsom yttersta grunden för sin rättslära." Twärt om förmåter han sig nu vara sinnad framdeles wisa "huru litet han antager någon auctoritet såsom yttersta grunden för sin rättslära, då frågan om kyrkoherdewalet i Torpa, om tiden så medgifwer, torde blifwa sbremål för särskild granskning." Wi önska tilligt att tiden werkligen måtte medgifwa detta, likasom wi af innersta hjerta önskligt efterlängta denna granskning, der förswararen wist icke lär underlåta att framställa sina djupa kyrkolags-insigter och sina stora och liberala rättsåsigter i det mest klarsskinande ljus. Detta lärere wäl icke heller underlåta, att kasta någon stor belysning på sbremålet för förswararens öfbrutna och hjeltmodiga wärn.

Men som han funnit — och hwem wäl ej detta medgifwa honom? — att en så stor granskning,

